

Beslutningsforslag nr. B 64. Fremsat den 25. februar 1993 af Rahbæk Møller (SF), Tommy Dinesen (SF), Gade (SF) Birthe Hansen (SF) og Birgitte Husmark (SF)

Forslag til folketingsbeslutning

om mærkning af genteknologisk fremstillede levnedsmidler m.v.

Folketinget pålægger regeringen senest den 1. januar 1994 at fremsætte forslag til lov om ændring af lov om miljø og genteknologi § 11, således at der bliver mærkningspligt for alle levnedsmidler, der indeholder eller er fremstillet ved hjælp af genteknologi eller lignende teknikker defineret i lov om miljø og genteknologi § 2.

Mærkningsordningen skal således omfatte:

– levnedsmidler, der stammer fra dyr eller planter, og som er omfattet af lov om miljø og genteknologi,

– levnedsmidler, der er produceret og forarbejdet ved hjælp af genmodificerede organismer, og

– levnedsmidler tilsat tilsætnings- og hjælpestoffer, der er fremstillet ved hjælp af genmodificerede organismer.

Regeringen pålægges endvidere at arbejde for, at disse regler bliver indarbejdet i det kommende EF-direktiv om »Novel Food«, fremsat af EF-Kommissionen medio 1992.

Bemærkninger til forslaget

Anvendelsen af genteknologiske teknikker i fødevarer fremstillingen åbner muligheder for fremstilling af helt nye typer levnedsmidler samt næsten identiske produkter baseret på helt nye produktionsmetoder, f.eks. kødlignende produkter fremstillet på baggrund af svampe, tilsætningsstoffer fremstillet kunstigt i gensplejsede mikroorganismer osv.

Der har i de seneste år været en tendens til, at forbrugerne i stigende grad er blevet interesseret i produkternes kvalitet, herunder deres fremstillingsmåde. Det sidste er kommet til udtryk gennem bøger som »Den Grønne Forbrugerguide«, hvilket igen har skabt en øget ansvarlighed og opmærksomhed omkring miljøkonsekvenser, dyrevelfærd og de samfundsmæssige konsekvenser af den samlede og sammensatte produktionsproces.

På et enkelt område er det i dag muligt entydigt på selve produktet af få yderligere oplysning om, hvordan det er fremstillet. Her tænkes på det statskontrollerede økologimærke »Ø-mærket«. Derudover er der en række frivillige mærker, specielt på miljø-, emballage- og genbrugsområdet. Genteknologi er i den sammenhæng et følsomt område, som ud over at omhandle de traditionelle problemstillinger også rejser etiske og moralske spørgsmål. Enkelte virksomheder i detailhandelen, herunder FDB, har adspurgt af journalister udtalt, at de agter at mærke genteknolo-

gisk fremstillede fødevarer, når de bliver markedsført.

Forslagsstillerne mener, at det er vigtigt, at en sådan mærkning omfatter alle butikskæder, samt at mærkningen bliver ensartet, så forbrugerne ikke vildledes. Det skal dog tydeligt understreges, at forlagsstillerne opfatter mærkningsordningen som information til forbrugerne – ikke som en advarsel. Der er derfor tale om en neutral, men letforståelig mærkning, så en voksende del af befolkningen, der ønsker at inddrage etiske og miljømæssige forhold i deres forbrugsvalg, får en mulighed for at til- eller fravælge genteknologisk fremstillede produkter.

Sigtet med dette forslag er således ikke at skræmme forbrugerne, men at forbedre forbrugernes muligheder for at lade deres miljømæssige og etiske holdninger afspejle sig i deres forbrugsmønster – kort sagt at gøre markedet mere informativt, mere gennemsigtigt.

Opinionsundersøgelser har indtil dato vist, at forbrugerne generelt ikke er særlig interesseret i de genteknologiske fødevarer. Uden en mærkningsordning er der derfor en stor risiko for, at forbrugerne intetende bliver påduttet produkter, de måske ikke ønskede at købe. Dette kan kun fremme mistilliden til produkterne generelt samt skade butikkernes renommé.